

PARIKKALAN KUNTA

AVUSTUSPERUSTEET YKSITYISTIEKUNNILLE 1.1.2024

Valmistelu: Rakennuslautakunta 20.9.2023 § 18

Hyväksytty: Kunnanhallitus 9.10.2023 § 186, Kunnanvaltuusto 16.10.2023 §

PARIKKALAN KUNNAN OSALLISTUMINEN YKSITYISTEIDEN TIENPIDON KUSTANNUKSIIN 1.1.2024 ALKAEN

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	3
1.1 KUNNOSSAPIDON AVUSTUSPERUSTEET	3
1.2 KUNNOSSAPITOAVUSTUKSEN SUURUUS	3
1.3 AVUSTUKSEN HAKEMINEN	4
1.4 PERUSPARANNUSAVUSTUS	4
1.5 PERUSPARANNUSAVUSTUKSIEN HAKEMINEN	5
2 METSÄTEIDEN AVUSTAMINEN	5
2.1 AVUSTUSPERUSTEET	5
2.2 SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN	6
3 TIETOIMITUKSET	6
4 AVUSTUSTEN VALVONTA	6
4.1 TIEKUNNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS	6

PARIKKALAN KUNTA

Rakennuslautakunta

PARIKKALAN KUNNAN OSALLISTUMINEN YKSITYISTEIDEN TIENPIDON KUSTANNUKSIIN 1.1.2024 ALKAEN

YLEISTÄ

Yksityisteiden tiekunnilla on mahdollisuus saada Parikkalan kunnalta yksityistieavustusta voimassa olevien avustusperiaatteiden mukaisesti. Avustusta voidaan myöntää tien kunnossapitoa ja perusparantamista varten.

Kunnan osallistuminen tapahtuu yksityistielain (560/2018) 84 §:n perusteella. Parikkalan kunta myöntää avustuksen rahana. Rakennuslautakunta tekee vuosittain ehdotuksensa määräraharavaruudesta valtuustolle. Vuoden 2023 yksityistieavustuksiin sovelletaan vanhoja periaatteita.

1.1 KUNNOSSAPIDON AVUSTUSPERUSTEET

Avustusta maksetaan tien vaikutuspiirissä kauimpana olevaan ympärivuoden asuttuun talouteen saakka. Avustettavan tien tulee olla vähintään 300 metriä. Avustuksen ehtona on myös, että tiellä sallitaan pienimuotoinen matkailuun, marjastukseen ym. liittyvä tien käyttö.

Avustuksen saannin ehtona on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta. Tiekunta on pitänyt yksityistielain mukaiset kokoukset ja näin pysynyt järjestäytyneenä. Lisäksi edellytetään, että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat ajantasaiset tiedot ovat sekä Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä että Väyläviraston kansallisessa tie- ja katuverkoston tietojärjestelmässä (Digiroad). Tiekunnan on ilmoitettava avustushakemuksessa, ovatko sen tiedot ajan tasalla.

1.2 KUNNOSSAPITOAVUSTUKSEN SUURUUS

Enimmäisavustus vuonna 2024 yksityisteiden kunnossapitoon ELY-keskuksen kunnossapitoluokituksen ja kunnossapitoluokittain hyväksytyjen kilometrikustannusten pohjalta määräytyy seuraavasti:

Luokka	Avustus €/km
I	554
II	468
III	382
IV	279
V	249

Summia tarkistetaan vuosittain kunnossapidon indeksiä vastaavasti.

Tieavustuksiin vuosittain käytettävä kokonaismäärä vahvistetaan taloussuunnitelmassa.

Avustuksen kattona pidetään 60 % kirjanpidon mukaisista kunnossapitomenoista. Hallinto, pankki, korko ym. kustannuksia ei hyväksytä avustettaviin menoihin. Talkootyötä voidaan hyväksyä kustannuksiin omakustannusperiaatteella avustuksen myöntäjän harkinnan

mukaan. Mikäli varattu määräraha ei riitä, kaikkien avustukseen oikeutettujen hakijoiden avustuksia pienennetään samassa suhteessa.

1.3 AVUSTUKSEN HAKEMINEN

Tiekunnat hakevat avustusta näiden perusteiden mukaisesti kirjallisesti vuosittain edellisen vuoden kustannuksien mukaan. Verkosta tulostettavan kunnossapitoavustushakemuksen voi toimittaa kunnan neuvontaan tai kunnan sähköpostiin. Avustus maksetaan tiekunnille kunnossapitoluokittain laaditun tieluettelon ja toteutuneiden kustannuksien perusteella. **Avustusta on haettava vuosittain 15.3. klo 15.00 mennessä. Myöhässä tulleita hakemuksia ei käsitellä. Avustukset maksetaan keskitetysti 30.6. mennessä.**

Avustuksen maksamisen edellytyksenä tiekuntien tulee vuosittain ilmoittaa kohdassa 4.1 pyydyt tiedot viimeiseltä tilikaudelta.

Jos hakijana on uusi tiekunta, on yksityistiekunnan ilmoitettava yhteystietonsa Maanmittauslaitokseen. Parhaiten tämä tapahtuu netissä Maanmittauslaitoksen sivuilla olevalla lomakkeella: www.maanmittauslaitos.fi/lomakkeet/tiekunnan_yhteystiedot_

Tämän lisäksi yksityistielaki edellyttää, että tiekunnat ja myös järjestäytymättömät tiet toimittavat Digiroadiin tietoja liikenteen ja tien rajoituksista. Digiroadiin tulee myös ilmoittaa se, ettei ole mitään rajoituksia.

- tiedot pysyvistä painorajoituksista (sillat ja tiet)
- liikenteen kiellot ja rajoitukset (esim. moottoriajoneuvolla ajo kielletty) ml. mahdolliset lisäkilvet.

Lisäksi tulee liittää selvitys lautakunnan suostumuksesta em. merkkeihin. Jos suostumusta ei ole haettu, täytyy se hakea kunnan tekniseltä lautakunnalta. Hakemukseen tulee liittää:

- tiekunnan kokouksen päätös merkin asettamisesta
- vapaamuotoinen selvitys siitä, miksi liikennemerkki asetetaan.
- karttapiirros/tuloste merkin sijainnista/vaikutusalueesta

Tiedot Digiroadiin toimitetaan Väyläviraston sivulta löytyvällä lomakkeella: <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/yksityistietietojen-lisaaminen-digiroadiin>

Kunnossapitoavustushakemusta voi tarvittaessa täydentää pöytäkirjalla ja karttaotteella.

1.4 PERUSPARANNUSAVUSTUS

Kunnan myöntämä avustus hankkeisiin, joka ei saa valtionavustusta:

Avustus on harkinnanvarainen ja voidaan myöntää kantavuuden parantamiseen (kantava kerros ja kulutuskerros, tarvittaessa eristysmatto), tierungon kuivatukseen (ojat ja rummut). Yleiset avustusedellytykset samat kuin kunnossapitoavustuksissa **kohdan 1.1 mukaan**. Maksimi avustus 50% hyväksyttävistä kustannuksista kuittien mukaan. **Hakeminen katso kohta 1.5.**

Valtion avustamien hankkeiden täydennysavustus:

Valtioneuvosto on 8.12.2022 antanut asetuksen yksityistieasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta vuosille 2023–2025. Näiden kolmen vuoden aikana tiekunta voi saada valtionavusta muun muassa yksityistien perusparantamiseen nykyistä suuremmalla avustusprosentilla.

Valtionavustuksen enimmäismäärät nousevat v. 2023 - 2025 seuraavasti:

- tavanomaiset tien perusparantamiskohteet 50 % → 70 %
- merkittävimmät siltakohteet 75 % → 85 %
- luonnonolosuhteiden aiheuttamat yllättävät korjauskohteet 75 % → 85 %
- lauttaipaikka ja vuosittain purettava silta 80 % → 85 %, vähintään 80 %
- talvitie 65 % → 70 %

Yksityisteiden perusparannusten avustamisesta päätetään vuosittain keskitetysti. Hakemuksen voi toimittaa rakennuslautakunnalle osoitettuna 59100 Parikkala tai sähköpostitse kunta@parikkala.fi. **Yksityistiekunnan tulee ilmoittaa alustava tieto ja kustannusarvio perusparannushankkeesta hanketta edeltävän vuoden elokuun loppuun mennessä. Ilmoitukseen tieto hakeeko myös valtionavustusta. Ilman ennakoilmoitusta hakemus huomioidaan vasta seuraavan vuoden hankkeita käsiteltäessä.**

Vapaamuotoiseen hakemukseen tulee aina liittää suunnitelma ja kustannusarvio. Avustusten jakamisesta päättää rakennuslautakunta talousarvioon varatun vuosikohtaisen määrärahan puitteissa. Vuonna 2024 ja 2025 avustusta voidaan myöntää harkinnanvaraisesti 10 % hyväksyttävistä rakentamiskustannuksista. Korotetun valtionavustuskäytännön päättyessä kunnan avustustaso vahvistetaan taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä. Lopullinen avustus maksetaan toteutuneiden rakennuskustannusten mukaan kuittien perusteella. Harkinnanvaraisen avustuksen kattona pidetään valtionavustus ja kunnan harkinnanvarainen avustus toteutuneista kustannuksista laskien **yhteensä 80 %**.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja myöntämisen ehtona on, että tie on todettu valtionavustuskelpoiseksi. Päätöstä tien valtionavustuksesta tiekunnan tulee hakea ELY-keskuksen liikenteen asiakaspalvelusta. Lisätietoja avustuksen hakemisesta löytyy ELY-keskusten verkkosivuilta: <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/yksityistieavustukset>

1.5 PERUSPARANNUSAVUSTUKSIEN HAKEMINEN

Avustushankkeista on tehtävä ennakoilmoitus hankkeen suunniteltua toteutusvuotta edeltävän vuoden elokuun loppuun mennessä. Kunta tekee ennakoilmoituksien perusteella budjetoitivaraukset. **Itse avustushakemus on tehtävä toteutusvuonna 31.8 mennessä.** Vuoden parannushakemukset käsitellään yhdellä kertaa.

Perusparannushakemuksen vaadittavat liitteet ovat työsuunnitelma, kustannusarvio ja kartta. Lisäksi jäljennös hakemuksesta tai päätöksestä, jos hankkeelle on myönnetty valtionavustusta. Lopputilityksessä on esitettävä selvitys tehdystä parannuksesta sekä kuitit maksetuista suorituksista.

2 METSÄTEIDEN AVUSTAMINEN

2.1 AVUSTUSPERUSTEET

Parikkalan kunta ei myönnä tukea yksinomaan maa- ja metsätalouskäytössä olevalle tiekunnalle tai tien osalle. Metsäteiden avustustarpeissa kehoitetaan kääntymään lähimmän Metsäkeskuksen puoleen. Ajantasaiset ohjeet ja avustusedellytykset löytyvät Metsäkeskuksen kotisivuilta, osoitteesta: <https://www.metsakeskus.fi/metsaautotiet>

2.2 SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN

Apua metsäteiden suunnitteluun ja kunnostukseen saa esimerkiksi Tapio Oy:n metsäteiden ja vastaavien yksityisteiden kunnossapidon tueksi tarkoitettusta tieto-paketista.

3 TIETOIMITUKSET

Kuntien tielautakunnat ovat lakanneet 1.1.2019. Yksityistietoimituksesta säädetään yksityistielain 6 luvussa ja kiinteistönmuodostamislaisissa. Tietoimitukset hoitaa uuden yksityistielain mukaisesti Maanmittauslaitos. Ks. lisätietoja MML:n verkkosivuilta: <https://www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistot/hae-maanmittaustoimitusta/tie-ja-kayttooikeudet/yksityistietoimitus>

Kahden tai useamman tiekunnan yhdistämisestä, tiekunnan jakamisesta sekä tiekunnan lakkauttamisesta päätetään yksityistietoimituksessa tai kyseisten tiekuntien päätöksillä. Tie kuntien yhdistäminen ja tiekunnan jakaminen sekä lakkauttaminen voidaan tehdä myös kiinteistörekisterin pitäjän päätöksellä, jos asian käsitteleminen yksityistietoimituksessa ei ole erityisestä syystä tarpeen. Tien tai tienosan liittämistä tiekunnan tiehen voidaan päättää yksityistietoimituksessa tai tiekunnan ja liitettävän tienosan tieosakkaiden sopimuksella.

4 AVUSTUSTEN VALVONTA

4.1 TIEKUNNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS

Tiekunnan tulee vuosittain ilmoittaa kunnossapitoavustuksen maksatuksen edellytyksenä viimeiseltä tilikaudelta (1-4 vuotta) seuraavat tiedot:

- hoitokulut ja muut menot
- perityt tiemaksut
- saadut avustukset
- onko tiekunnan kokous pidetty viimeisen 4 vuoden aikana ja valittu toimihenkilöt eli onko tiekunta järjestäytynyt yksityistielain mukaisesti
- mahdolliset muutokset toimihenkilöihin: nimi, osoite, puhelinnumero
- tiekunnan pankkitilin IBAN-numero ja tilin mahdollinen muutos
- muutokset avustuspituuteen
- tieto, milloin viimeksi tilit on hyväksytty tiekunnan kokouksessa

Tiekunnan tulee ilmoittaa kunnalle välittömästi hoitokunnan jäsenten muutostiedot. Kunnossapitoavustus maksetaan suoraan tiekunnan ilmoittamalle tilille.

4.2 KUNNAN VALVONTA

Rakennuslautakunta voi tehdä niillä teillä, joille avustuksia myönnetään, tarkastuksia harkintansa mukaan.

Rakennuslautakunta